

Asia: VN/1878/2025

Lausuntopyyntö HE rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamiseksi sekä energiatodistusta että rakennuksen ilmastoselvityksestä koskevien asetusten muuttamiseksi

Lausunto

Kommentit hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

Ammattiliitto Pro kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä.

Ammattiliitto Pro on valtion pääsopijajärjestö ja keskitymme lausunnossamme erityisesti esityksen viranomaisvaikutuksiin.

Ympäristöministeriön yhteydessä toimivan Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen (Varke) tehtävänä on vastata rakennusten energiatodistuksia koskevasta valvonnasta sekä tiedonannosta.

Ammattiliitto Pro kiinnittää huomiota siihen, että energiatodistusvalvonnan resurssit ovat jo nykytilanteessa riittämättömät suhteessa sääntelylle asetettuihin tavoitteisiin. Valvontatehtävien vaikeudesta ja resurssivajeesta on myös keskusteltu julkisuudessa, mm. maaliskuussa Ylellä (<https://yle.fi/a/74-20210820>).

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EU) 2024/1275 artikla 27 edellyttää, että jäsenvaltiot varmistavat energiatehokkuustodistuksille riippumattomat valvontajärjestelmät. Lisäksi direktiivin liitteessä VI asetetaan vähimmäistasoa koskevia vaatimuksia valvonnalle ja sen mukaan esimerkiksi jäsenvaltioiden on määriteltävä selkeästi laatuvaatimet ja tilastollinen luotettavuus, jotka energiatehokkuustodistusten toimintakehyksen olisi saavutettava. Pro huomauttaa, että näiden vaatimusten täyttäminen edellyttää, että kansallisella tasolla huolehditaan valvonnan riittävästä resursseista.

Hallituksen esityksessä ehdotetut velvoitteiden laajennukset, kuten energiatodistusvaatimusten laajeneminen, todistus korjausrakentamisen yhteydessä, sekä julkisia rakennuksia koskeva nähtävillä olon vaatimus lisäävät merkittävästi oikeellisuusvalvottavien energiatodistusten määrää. Samalla kasvaa tarkastettavien laskentojen ja tietokenttien määrä, mikä lisää valvontatyön vaativuutta ja työmäärää.

Lisäksi esitykseen sisältyvät uudet tehtävät, kuten perusparannuspassiin liittyvä sääntely, eivät välttämättä lisää suoraan yksittäisten oikeellisuustarkastusten lukumäärää, mutta ne kasvattavat viranomaisten substanssityötä. Tämä koskee erityisesti järjestelmäkehitystä, ohjeistuksen laatimista ja laadunvarmistusta. Tämä substanssityön lisääntyminen tulee huomioida resurssitarvetta arvioitaessa.

Mikäli esityksessä ehdotetut lisätehtävät pannaan täytäntöön ilman vastaavaa resurssien vahvistamista, on olemassa todellinen riski siitä, että energiatodistusvalvonnan vaikuttavuus heikkenee. Tällöin myös rakennusten energiatehokkuusdirektiivin edellyttämien vähimmäisvaatimusten asianmukainen täyttäminen voi vaarantua. Pro pitää välttämättömänä, että sääntelyn toimeenpanon yhteydessä varmistetaan riittävät ja pysyvät resurssit valvontaviranomaisille.

Ammattiliitto Pro

Minea Pyykönen

Johtaja

Emilia Kautto

Yhteiskuntasuhteiden asiantuntija

Kommentit ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen energiatodistuksesta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

-

Kommentit ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen ilmastaselvityksestä ja rakennustuoteluettelosta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

-

Kautto Emilia
Ammattiliitto Pro